

Evalvacija prenovljenega programa in podpornega gradiva za pedagoško – andragoško usposabljanja mentorjev

Priloga 4: Rezultati fokusnih skupin z izvajalci prenovljenega programa za pedagoško – andragoško usposabljanje mentorjev

December, 2023

PRI PRIPRAVI POROČILA SO SODELOVALI:

Zunanji sodelavci:

dr. Petra Štirn Janota

Sodelavci Centra RS za poklicno izobraževanje:

mag. Tina Klarič, Darko Mali

Glavna in odgovorna urednica:

dr. Petra Štirn Janota

Metodološki pregled:

Nina Kristl

Tehnična urednica:

Teja Sever Žagar

Besedilo ni jezikovno pregledano

Center RS za poklicno izobraževanje

Ljubljana, december, 2023

Projekt sofinancirata Republika Slovenija, Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Evropska unija – NextGenerationEU. Projekt se izvaja skladno z načrtom v okviru razvojnega področja »Pametna, trajnostna in vključujoča rast«, komponente Krepitev kompetenc, zlasti digitalnih in tistih, ki jih zahtevajo novi poklici in zeleni prehod (C3 K5), ukrepov: reforma C. Modernizacija srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja vključno z vajeništvom, prenova višješolskih študijskih programov ter vzpostavitev digitalno podprtih učnih mest in investicija G. Krepitev sodelovanja med izobraževalnim sistemom in trgom dela: projekt Modernizacija srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja vključno z vajeništvom, prenova višješolskih študijskih programov ter vzpostavitev digitalno podprtih učnih mest.

Kazalo vsebine

Uvod	4
1 Metodologija	5
1.1 Raziskovalni pristop	5
1.2 Populacija, zajeta v raziskavo	5
1.3 Postopek zbiranja.....	6
1.4 Izhodiščna vprašanja za fokusni skupini	6
2 Ugotovitve.....	7
2.1 Namen naloge.....	7
2.2 Vsebina naloge	8
2.3 Navodila za zaključno nalogo.....	10
2.4 Dopolnitev vsebine zaključne naloge	11
2.5 Vloga izvajalcev glede vsebinskih sklopov programa, ki ga izvajajo	11
3 Ugotovitve in predlogi za nadaljnje delo	13

Kazalo razpredelnic

Razpredelnica 1: Institucija, s katere prihajajo sogovorniki	6
--	---

Seznam kratic

CPI	Center RS za poklicno izobraževanje
ESS	Evropski socialni sklad
PUD	Praktično usposabljanje z delom v podjetjih
ZN	Zaključna naloga

Uvod

V letih 2016 - 2021 je pod okriljem projekta ESS projekta Prenova poklicnega izobraževanja potekala tudi prenova usposabljanja za mentorje. V okviru te prenove smo skupaj z Gospodarsko zbornico Slovenije in Obrtno-podjetniško zbornico Slovenije pripravili prenovljen Program usposabljanja mentorjev dijakom na praktičnem usposabljanju z delom in študentom na praktičnem izobraževanju. V prenovljenem programu smo opredelili tri vsebinske sklope (1. Komuniciranje in sodelovanje dijaka oz. Študenta in mentorja, 2. Kako podpreti mentorja pri izvedbi usposabljanja? 3. Kako podpreti mladostnika pri učenju na delovnem mestu?) ki celostno zajemajo znanja s področja mladostništva kot razvojnega obdobja, znanja in pomen razvoja potrebnih veščin dobrega komuniciranja, premisleke o pomenu vzgoje in izobraževanja v specifičnem učnem okolju v podjetju, učenje o raznolikih učnih pristopih in načinih spremljave dijaka/študenta, samoevalvacije in samorefleksije učnega procesa ter izpostavili pomen poznavanja zakonodaje in temeljnih dokumentov za izvedbo poklicnega in strokovnega izobraževanja: poklicni standard, izobraževalni program katalogi znanj, ...

V okviru prenovljenega programa je pomembno spremembo predstavljala Zaključna naloga, ki naj bi imela uporabno vrednost, to pomeni, da bi v okviru naloge udeleženec programa izdelal kakovosten izvedbeni načrt za usposabljanje v podjetju, hkrati pa naj bi skozi nalogo pokazal znanja, ki jih je usvojil tekom usposabljanja za mentorja. Skozi proces izdelave zaključne naloge, kateremu je v programu namenjenih skupaj 12 učnih ur (8 pedagoških, kontaktnih ur in 4 ure samostojnega dela), naj bi udeleženec skupaj z izvajalcem programa usposabljanja premislil o organizaciji procesa učenja za dijaka/študenta, o pripravi delovnega okolja, o operativnih ciljih in načinih spremljave, podajanju povratne informacije in končne ocene (v primeru vajeništva) ter reflektiral svojo mentorsko vlogo.

Dobri dve leti po izvajanju prenovljenega programa usposabljanja za mentorje smo na CPI zasnovali celostno evalvacijo, ki je zajemala anketiranje izvajalcev in udeležencev programa ter analizo zaključnih nalog. V zadnji fazi evalvacije smo izvedli še dve fokusni skupini, kjer nase je zanimalo, kaj naj po mnenju izvajalcev zaključna naloga zajema, da doseže svoj namen in kako le-tega izvajalci sploh razumejo.

Zanimalo nas je, kako oblikovati navodila za izdelavo zaključne naloge, da bodo razumljiva udeležencem in izvajalcem.

1 Metodologija

1.1 Raziskovalni pristop

Opravili smo kvalitativno raziskavo, in sicer deskriptivno raziskovalno metodo (Vogrinc, 2008). Uporabljena je bila raziskovalna tehnika skupinskega intervjuja oz. fokusne skupine, katerih namen je pridobiti različne poglede na izbrane probleme ter njihova primerjava (Klemenčič Hlebec, 2007). Izvedli smo dva skupinska intervjuja oziroma fokusne skupine v katerih je skupaj sodelovalo 13 predstavnikov izvajalcev pedagoško-andragoškega usposabljanja za mentorje, 4 predstavniki Centra RS za poklicno izobraževanje (CPI) in 2 predstavnici s fakultete. Izvajalce smo razdelili v dve skupini, in sicer ena skupina izvajalci iz BIC Ljubljana, druga pa izvajalci iz ŠC Kranj. V obeh skupinah smo zastavili enaka vprašanja. Predstavniki CPI in fakultet so sodelovali v obeh skupinah.

1.2 Populacija, zajeta v raziskavo

K sodelovanju smo povabili predstavnike konzorcijev, BIC Ljubljana in Šolskega centra Kranj, ki izvajajo usposabljanje za mentorje po prenovljenem programu. Vsak predstavnik konzorcija je na fokusno skupino povabil med 6 in 8 izvajalcev pedagoško-andragoškega usposabljanja mentorjev. Kriteriji za povabilo k sodelovanju so bili: geografska razpršenost, razpršenost strokovnih področij, ki jih izvajalci poučujejo, prisotnost predstavnikov delodajalcev

Odzvalo se je 13 izvajalcev pedagoško-andragoškega usposabljanja mentorjev ([Razpredelnica 1](#)).

Izvedli smo dva skupinska intervjuja oziroma fokusne skupine v katerih je skupaj sodelovalo z 13 predstavnikov izvajalcev usposabljanja za mentorje, 4 predstavniki Centra za poklicno izobraževanje in 2 predstavnici s fakultete. Izvajalce smo razdelili v dve skupini. V obeh skupinah smo zastavili enaka vprašanja. Predstavniki CPI in fakultet so sodelovali v obeh skupinah.

Razpredelnica 1: Institucija, s katere prihajajo sogovorniki

Institucija	f
BIC Ljubljana	1
Srednja šola Izola	1
Srednja gozdarska, lesarska in zdravstvena šola Postojna	1
Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje	2
Šolski center Slovenj Gradec	1
Šolski center Postojna	1
Šolski center Kranj	1
Šolski center Ptuj	1
Višja strokovna šola Kranj	1
Šolski center Škofja Loka	1
Obrtna zbornica Slovenije	1
LTH Casting	1
Center RS za poklicno izobraževanje	4
Fakulteta - FF Ljubljana in FF Maribor	2

1.3 Postopek zbiranja in obdelave podatkov

Fokusni skupini sta moderirala dva moderatorja (predstavniki CPI in soavtorica poročila), ki sta udeležencem predstavila namen fokusne skupine. Sledila so vnaprej pripravljena vprašanja (polstrukturirani intervju), ki sta jih moderatorja sproti dopolnjevala, da bi usmerjala pogovor in vodila sogovornike tudi k oblikovanju rešitev. Pogovor se je po soglasju udeležencev snemal, hkrati pa je nastajal tudi natančen zapis pogovora.

Pogovora sta bila izvedena 27. 10. 2023 med 9:00 in 11:00 uro (1. skupina) in med 11:30 in 13:30 uro (2. skupina).

Transkript pogovorov predstavlja glavno raziskovalno gradivo, ki je bilo analizirano po principu kvalitativne analize: urejanje gradiva, oblikovanje vsebinskih sklopov, oblikovanje zaključnih ugotovitev.

1.4 Izhodiščna vprašanja za fokusni skupini

1. Kakšno vlogo ima za vas zaključna naloga v okviru usposabljanja za mentorje?
 - a. Kako bi opredelili namen naloge?
 - b. Katera ključna področja/vsebine naj bi glede na namen po vašem mnenju naloga zajemala?

2. Ali se vam glede na opredeljeni namen zdi, da so obstoječa navodila dovolj jasna in strukturirana na način, da je mogoče nalogo pripraviti skladno z opredeljenim namenom?
3. Kako bi glede na opredeljen namen in področja dopolnili, oblikovali navodila za ZN?
4. Ali bi lahko v okviru sklopa, ki ga predavate, izpostavili tiste vsebine, ki bi bile pomembne, koristne, da jih udeleženci vključijo v ZN?
 - a. Katere bi bile te vsebine?
 - b. Kako bi lahko v okviru predavanja povezali teorijo s konkretnim izvedbenim načrtom, ki ga mora udeleženec pripraviti v okviru ZN?
 - c. Kaj bi v ta namen potrebovali kot dopolnitev v podpornem gradivu?

2 Ugotovitve

2.1 Namen naloge

Vsi udeleženci so bili mnenja, da je zaključna naloga pomemben del usposabljanja in da je njen glavni namen uporabiti znanje, ki ga udeleženec pridobi tekom usposabljanja za zapis izvedbenega načrta usposabljanja na delu. Kot je povedal eden izmed udeležencev, je *»pri zaključni nalogi bistveno, da gre za znanje, za orodje, ki ga lahko delavec takoj uporabi pri svojem delu ... zdi se mi pomembno, da vemo, kako ljudi motivirati, da bodo razumeli, da je to kar delajo dejansko orodje, ki ga bodo lahko uporabili. Da ne gre za neko dodatno birokracijo ... to kar naredijo za zaključek, mora biti orodje, ki jim bo olajšalo napredek in delo.«* in drugi: *»Oni vidijo, da jim bo ta naloga koristila, da gre za pripomoček in da to lahko uporabijo tudi za druge mentorirance.«* Prav tako jih je večina v začetku pogovora menila, da naloga ima smiselno strukturo. Primer odgovora: *»Naloga da strukturo, ta struktura je prej (v starem programu) manjkala. Mentorji velikokrat ne znajo osmisliti njihovega usposabljanja. S strukturo te naloge je mentorju lažje, ... zdi se mi super osnova, ne vem, kaj bi še lahko bistveno izboljšali.«*

Cilje, ki podpirajo namen in bi jih skozi nalogo želeli doseči, smo predstavili na drsnicah, in sicer:

- samostojno branje in uporabo dokumentov, ki so podlaga za delo mentorja,

- načrtovanje celovitega procesa usposabljanja dijaka oz. študenta z upoštevanjem pričakovanih učnih izidov in časovnih okvirov,
- sodelovanje in usklajevanje pričakovanj s šolo,
- organizacija učnega mesta, potrebnih pripomočkov, materialov ter vključevanja sodelavcev v usposabljanje,
- uvajanje dijaka oz. študenta v usposabljanje v skladu z vrednotami, pravili in organizacijo dela v podjetju,
- uporaba strategij in metod usposabljanja na delovnem mestu,
- spremljanje napredka pri učenju dijaka oz. študenta, vključno z določanjem kriterijev spremljanja in ocenjevanja,
- oblikovanje in konstruktivno podajanje povratnih informacij,
- vodenje dokumentacije,
- samoevalvacija in refleksija lastnega dela.

Ker so opredeljeni cilji umeščeni v sva tri v programu opredeljena vsebinska področja, smo se v nadaljevanju srečanja pogovarjali, koliko so omenjeni cilji razvidni v samih nalogah in kako izvajalci tekom usposabljanja izpostavljajo povezavo med vsebinami in njihovo umeščenostjo v načrt praktične usposabljanja dijakov/študentov.

2.2 Vsebina naloge

V prvi fokusni skupini izvajalci so bili večinoma mnenja, da naj bi sedanja razdelitev na scenarij, makro in mikro plan sicer zajela zgoraj omenjene cilje, da pa udeleženci pri nalogah potrebujejo precej pomoči. Kot so pojasnili je »teoretično znanje udeležencev dobro, a lažje sledijo bolj konkretnim nalogam ... ves čas osmišljamo nalogo, nekateri super povežejo stvari, z drugimi moramo sedeti, da pridemo do nekaterih stvari, do rezultatov na koncu pridejo vsi.« In spet: *»Mi imamo strukturo in ogrodje, veliko je praktičnih primerov, tudi sami povedo izkušnje in učijo drug drugega. Nekaterim je težko pisati, tega se moramo zavedati. S svojim delom jih moramo pripeljati do tega. Npr. predstavitev podjetja, razvijanje pripadnosti, ne gre za nekaj samoumevnega, jaz bi dopisala, zakaj je predstavitev podjetja pomembna, zdi se nam*

samoumevno. Podjetja so različna, iz kataloga ne moremo stvari vsiljevati, ne more biti šolsko, operacije, ki jih delajo ne morejo vsega zajeti ...».

In še ena ugotovitev s prve skupine: »(Udeleženci, opomba P.Š.J.) *raje debatirajo, poslušajo, kot pa se ukvarjajo z mikroplanom ... mikroplan jim je nekaj tujega, želeli bi diskutirati, razčiščevati probleme sproti, to nam vzame veliko časa.*«

V drugi fokusni skupini so bili do realizacije ciljev skozi sedaj zapisane elemente zaključne naloge bolj kritični. Veliko jih je ugotovilo, da zaključna naloga sedaj ne zajema celostnega načrta usposabljanja v smislu kako bodo naloge glede na čas usposabljanja dijaka/študenta razdeljene, kako bo potekalo kroženje v podjetju, kdo vse bo vključen v proces usposabljanja, kako bo dijak dosegel čim več potrebnih ciljev in kompetenc in kako bo potekala spremljava.

Kot je ugotavljal eden izmed izvajalcev: »*Jaz sem bil razočaran ... večina nalog je bila v smislu dela, ki ga delavec opravlja. Meni se to ni zdelo v redu, moralo bi iti v smeri spodbujanja samostojnosti dijaka. V določenih podjetjih se naredi točen program, ve se, kakšna so izhodišča, kateri poklic želi oseba doseči, v oddelkih določijo mentorje in trajanje. Kompetence so osnova za načrtovanje dela. Nobeno podjetje ne more pokriti vseh kompetenc, upamo, da se spoznajo vsaj s polovico, k temu spodbujamo mentorje. Na začetku je potrebno dobiti širino, to sem pričakoval tudi v nalogah. Problem je tudi v poimenovanju zaključne naloge, namesto tega bi lahko bila izdelava učnega načrta za izvedbo PUD, da se zavedajo, da je to njihova naloga.*«

S tem se je strinjal tudi predstavnik CPI: »*Iz nalog je vtis, da je manj celovite slike, kako bodo delovne in učne naloge dijakov postavljene, v kakšne delovne procese bo vključen, kako bo spremljan. Predavatelji bi se morali zavedati, da je ta naloga cilj usposabljanja, da bi pri njej vsi sodelovali, predavatelji vseh treh vsebinskih sklopov. Ob vsakem dnevu usposabljanja bi se moralo nekaj časa posvetiti praktični pripravi. Priprava naloge bi dejansko rasla skozi proces usposabljanja, ne le na koncu.*«

Da navodila za pripravo zaključne naloge potrebujejo vsebinske dopolnite se je pokazalo tudi skozi opravljeno analizo zaključnih nalog (glej Prilogo 3). Pokazalo se je, da udeleženci v ZN zelo redko povezujejo strokovno teorijo s praktičnim snovanjem delovnih nalog; v skoraj polovici pregledanih ZN so delovne naloge za dijake/študente opredeljene na način, ki ne ustreza zahtevnosti izobraževalnega programa in da udeleženci zelo različno razumejo posamezne postavke v sedANJI strukturi ZN, ki je razdeljena na splošni del, makro in mikroplan ter končno samoevalvacijo in

samorefleksijo mentorja, kar se kaže v zelo raznolikih zapisih, ki odražajo različne pomene.

2.3 Navodila za zaključno nalogo

Z udeleženci smo govorili tudi glede obstoječih navodil za izdelavo zaključne naloge. V sedanjih navodilih, ki so zapisana v prenovljenem programu za pedagoško-andragoško usposabljanja mentorjev, so zapisani cilji zaključne naloge, navedeni so elementi, ki jih naj naloga zajema, na kratko je zapisana vloga izvajalcev pri pripravi zaključne. V programu je tako opredeljeno, da: *»Udeleženec od izvajalcev prejme strukturo za pripravo zaključne naloge in ustrezne dokumente izobraževalnega oz. študijskega programa; v procesu usposabljanja izvajalci usmerjajo udeležence in jim svetujejo pri samostojni pripravi zaključne naloge; izvajalci udeležence spodbujajo k samorefleksiji in samoevalvaciji razvoja kompetenc; še posebej spodbujajo k razmišljanju o različnih strategijah in načinih za nadaljnji razvoj lastnih kompetenc... Udeleženec zaključno nalogo predstavi pred skupino udeležencev in izvajalcev usposabljanja«.* (Program, 2021, str. X).

V podpornem gradivu, ki je nastalo z namenom, da služi tako izvajalcem kot udeležencem pri poučevanju, učenju in boljšem usvajanju zastavljenih ciljev programa, so na različnih mestih zajeti opisi elementov, ki naj bi bili opredeljeni v zaključni nalogi. V poglavju načrtovanje usposabljanja na delovnem mestu in sodelovanje s šolo so vključena poglavja o pomenu sodelovalnega pristopa, o študijskih programih, načrtovanju usposabljanja na delovnem mestu, opredelitvi delovnih nalog in pomenu spremljave ..., ni pa posebej opredeljenega poglavja namenjenega zaključni nalogi.

Pri tem pa se je tudi v diskusiji pokazala potreba po bolj jasni in natančni opredelitvi posameznih elementov naloge (mikroplan, makroplan, ...), saj lahko že izvajalci različno razumejo in dajejo različne poudarke znotraj izpostavljenih elementov. Podobno se je ta raznolikost v razumevanju pokazala tudi pri analizi zaključnih nalog. Kot ugotovi eden izmed udeležencev fokusne skupine: *»Manjka jasen protokol ... mi sicer dajemo navodila, ampak v množici papirja to postane nepomembno ... protokol bi bilo pomembno pregledati skupaj s kandidatom pred usposabljanjem.«*

2.4 Dopolnitev vsebine zaključne naloge

Glede dopolnitve navodil so udeleženci fokusne skupine podali nekaj predlogov. Prvi, po naši presoji pomemben predlog je, da bi zaključno nalogo preimenovali z namenom, da bi že v naslovno nalogo udeleženci programa usposabljanja razbrali, da gre za delo, ki bo imelo zanje uporabno vrednost. En predlog naslova, ki so ga podali je Izdelava načrta za izvedbo PUD.

Glede vsebinskih dopolnitev naloge pa so izpostavili, da bi bilo smiselno, da imajo udeleženci v ospredju namen izvedbenega načrta – kaj želijo doseči skozi usposabljanje dijaka/študenta na delovnem mestu, kakšen je časovni okvir, ki ga imajo z dijakom/študentom na razpolago in na podlagi tega opredeliti delovne naloge.

Izpostavili so tudi, da je potrebno posebno pozornost nameniti prihodu dijaka v delovno okolje – to pomeni, da se v nalogi zajame pomen predstavitve podjetja, različnih oddelkov, da se opredeli vloge vseh, ki sodelujejo v procesu usposabljanja na delovnem mestu. Kot je izpostavil predstavnik CPI, je pomembno zajeti pomen kroženja – vključitev v različne delovne procese, kar naj bo prav tako zajeto v nalogi, v sedaj opredeljenem makroplanu. Pri tem pa je v ospredju vseh elementov, kot je opozorila predstavnica fakultete, v ospredje postaviti pedagoški proces, torej ne samo navedbo nalog.

Udeleženci fokusne skupine so opozorili tudi na preobsežnost sedanjega podpornega gradiva. Kot izpostavijo so udeleženci zelo različni, nekateri imajo več izkušenj, so bolj motivirani za učenje, za izboljševanje svoje mentorske vloge, drugi manj, vsekakor pa ugotavljajo, da je *»gradivo v sedanji obliki preobsežno. Moramo ga zgostiti in prečistiti.«*

2.5 Vloga izvajalcev glede vsebinskih sklopov programa, ki ga izvajajo

Vsi prisotni na fokusnih skupinah so se strinjali, da imajo kot predavatelji pomembno vlogo pri izdelavi zaključne naloge. Kot pravi eden od udeležencev: *»Ves čas osmišljamo nalogo, nekateri super povežejo stvari, z drugimi pa moramo skupaj veliko sedeti, da pridemo do nekaterih stvari.«* Pri tem pa opozarjajo, da se jim zdi pomembno, da si *»udeleženci vzamejo čas, razmišljajo, nalogo sproti spreminjajo.«*

Vodilo sprotne podpore kot pomembno izhodišče podpre tudi predstavnik CPI: *»Ure za samostojno delo je potrebno povezati z ostalimi urami in od prvega dne usposabljanja delati na zaključni nalogi. Povratna informacija se mora stalno posredovati na posameznih korakih.«*

Na vprašanje, kako konkretno povezujejo elemente zaključne naloge z vsebino predavanj, so odgovorili, da jim posredujejo, natisnejo kataloge znanj, da si prizadevajo zmanjšati vrzel med teorijo in prakso saj kot ugotavljajo je *»razkorak med teorijo in prakso zelo velik. Mi kot izvajalci moramo izhajati iz prakse in skozi to vpeljevati teorijo, jim jo približati.«*.

Udeleženci fokusnih skupin so bili mnenja, da bi za zaključno nalogo tako udeleženci usposabljanja, kot tudi oni sami kot izvajalci potrebovali bolj natančna navodila in izrazili tudi potrebo po usposabljanju izvajalcev. Kot ugotavljajo: *»Manjkajo nam ključna navodila«*; *»... morali bi se več pogovarjati mi, ki izvajamo usposabljanje skupaj z vašimi napotki ... včasih gre za preveč nerealne stvari, ki bi jih lahko dosegli. Gre za dolg proces, to ne moremo takoj spremeniti. Tudi naloge mentorjev je treba izboljševati, vprašanje je s kakšnimi taktikami in strategijami«*; *»umanjkajo specifična navodila ... čas, ki ga imamo z njimi je dragocen, postaviti moramo prioritete ... včasih smo imeli tudi predavatelji usposabljanje, ta proces je sedaj slab.«*. In kot priznajo: *»Določene stvari so tudi za nas težke (učni cilji, katalogi zanj, ...). Ljudje v proizvodnji pa se izgubijo ...«*.

Eden izmed udeležencev je kritično izpostavil svojo vlogo pri podajanju povratnih informacij: *»Meni manjka povratna informacija, tega jim ne damo. Ko naloge ocenjujem, dam navodila in rečem, naj pošljejo osnutek. Nato pregledam in javim predloge za spremembe. Naša evalvacija jim manjka. Moja naloga je, da rečem, da nalogo popravi, napiše metode, ni preseka med gradivom ... na evalvaciji bi morali imeti izdelane kriterije, z njimi iti skozi nalogo, povedati, kaj je dobro in kaj slabo.«*

3 Ugotovitve in predlogi za nadaljnje delo

Na podlagi diskusije fokusnih skupin povzemamo ključne ugotovitve.

1. Vsi udeleženci fokusne skupine so bili mnenja, da je zaključna naloga pomemben del usposabljanja in da je njen glavni namen uporabiti znanje, ki ga je udeleženec pridobil tekom usposabljanja, za izdelavo načrta usposabljanja dijaka/študenta na delu. Smiselno bi bilo, da bi namen opredelili tudi v samih navodilih naloge in da bi, po predlogu udeležencev fokusne skupine, ime Zaključna naloga preimenovali na način, da bi bolje zajel njen namen in pokazal na njeno uporabno vrednost za načrtovanje usposabljanja.
2. Premisliti o pomenski rabi pojmov makroplan in mikroplan. Že v analizi zaključnih nalog se je pokazalo, da udeleženci usposabljanja za mentorje zelo različno razumejo procese, ki naj bi jih zajemala mikro in makroplan. Podobne težave so izpostavili tudi nekateri udeleženci fokusne skupine, sploh kar zajeme razumevanje procesov v okviru t.i. mikroplana. Pri premisleku o drugačnem poimenovanju je bolj kot vsebino delovnih nalog potrebno postaviti v ospredje pomen pedagoškega procesa - opredelitev ciljev, spremljavo, podajanje povratne informacije, postavljanje ustreznih izzivov glede na dijakove/študentove zmožnosti ...
3. Elementi oziroma področja, ki so sedaj zajeta v strukturo zaključne naloge, so po mnenju udeležencev fokusne skupine ustrezni. Smiselno bi bilo podati jasno in razumljivo razlago, ki bi bila udeležencem usposabljanja v pomoč pri izdelavi naloge. Prav tako pa bi bilo potrebno vključiti oziroma bolj jasno razdelati sedaj imenovan makroplan, ki naj bi vključeval premislek o razdelitvi časa, o ciljnih izobraževalnega programa oziroma ciljnih katalogov za praktično usposabljanje/izobraževanje ter ciljnih strokovnih modulov v srednjem strokovnem izobraževanju, o ustrezni povezavi med cilji in delovnimi nalogami v podjetju, o razporeditvi in opredelitvi delovnih nalog v podjetju, Kot pomemben del so udeleženci fokusnih skupin izpostavili tudi predstavitev podjetja, delovnega okolja v katerega morebiti dijak/študent vstopa prvič.
4. Kar nekaj udeležencev fokusnih skupin je izpostavilo pomen usposabljanja izvajalcev usposabljanja za mentorjev, saj bi na ta način bolj poenotili izvedbo usposabljanja, ki jo peljejo različni strokovnjaki iz različnih področij. Hkrati pa,

kot so ugotavljali, bi to bila tudi zanje podpora, saj se posamezni elementi, vsebine znotraj programa tudi zanje zahtevne z vidika izvedbe. Z enotnim usposabljanje izvajalcev bi morebiti tudi lažje dosegli cilj, da naj bodo vsi vis mentorji, ne glede na stopnjo izobrazbe, podjetje, iz katerega prihajajo, primerljivo usposabljeni (Makovec Radovan), kar bi zagotovilo večjo kakovost v procesu usposabljanja dijakov/študentov na delovnem mestu.

5. Izkazala se je tudi potreba po ločenem, krajšem in bolj razumljivem gradivu za udeležence usposabljanj, saj, kot so izpostavili v diskusiji fokusnih skupin, je sedanjem podporno gradivo za udeležence preobsežno in prezahtevno in jim zatorej ne nudi ustrezne podpore pri učenju/razumevanju vsebin, niti pri izdelavi zaključne naloge.
6. Glede na to, da je veliko udeležencev izpostavilo pomen skupnega premišljanja o zaključni nalogi in delitev izkušenj med udeleženci, bi bilo smiselno razmišljati o prerazporeditvi ur za samostojno delo, ki so sedaj opredeljene v programu pedagoško-andragoškega usposabljanja mentorjev. Že anketni vprašalnik za udeležence programa je pokazal, da več kot dve tretjini kandidatov ne porabi za samostojno delo, ki v večini zajema izdelavo zaključne naloge, več kot 6 ur. Preostale ure za samostojno delo bi lahko spremenili v ure namenjene skupinskim konzultacijam za izdelavo zaključne naloge, v okviru katerih bi si kandidati lahko delili izkušnje, skupaj premišljevali in osmišljali procese, ki jih bodo vključili v celovito načrtovanje usposabljanja v podjetju.

Viri

(Vogrinc, 2008). pogl 1.1

(Klemenčič Hlebec, 2007). pogl 1.1

(Program, 2021, str. X). pogl 2.3

(Makovec Radovan), pogl 3